

Zaaknummer	748360
Portefeuillehouder	de heer drs. J.J. Kruijt, wethouder
Voorstel	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 'Toekomstbestendige onderwijshuisvesting in de gemeente Gooise Meren'

Aan de raad,

1. Beslispunten

De raad besluit:

1. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2024-2028 vast te stellen;
2. De financiële effecten te verwerken in de begroting 2025 e.v.;

2. Maatschappelijk effect

Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op. De gemeente Gooise Meren faciliteert de onderwijsinstanties in het uitvoeren van hun taak. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is het richtsnoer voor onderwijshuisvesting.

3. Inleiding

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Iedere leerling heeft recht op goed onderwijs in een school die aan alle eisen voldoet. Jaarlijks stelt de gemeente een huisvestingprogramma vast (mandaat college), waarin op basis van aanvragen van schoolbesturen huisvestingsvoorzieningen worden toegekend. De wijze waarop deze verplichte taak wordt uitgevoerd, is vastgelegd in de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Gooise Meren 2016 (VVHOG). Dit jaarlijkse, wettelijk verplichte programma geeft schoolbesturen en gemeente weinig zekerheid om voor langere termijn te plannen. Om strategisch verder vooruit te kunnen kijken, wordt daarom een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) opgesteld en vastgesteld. Het IHP heeft geen wettelijke status, het is te zien als een planningsinstrument. Het IHP omvat tevens een planmatige benadering die voortdurend programmatisch geactualiseerd wordt.

Het huidige IHP is opgesteld in 2018 waarbij de uitvoering iets vertraagd is, echter is met een aantal projecten uit dit IHP reeds gestart. Diverse ontwikkelingen vragen om een actualisatie van het bestaande IHP. Vanwege geplande woningbouwontwikkelingen stijgt het aantal leerlingen sneller dan eerder gedacht. De beschikbare capaciteit aan onderwijshuisvesting komt daarmee onder druk te staan. Daarnaast zorgen onvoorziene prijsstijgingen in de bouw voor een herziening van de benodigde investeringen. Tenslotte vragen landelijke en lokale ontwikkelingen zoals verduurzaming en huisvesting voor nieuwkomers om actuele beleidskaders. Een actueel IHP biedt de gemeente,

schoolbesturen en ook kinderopvangorganisaties een dynamisch beleidsperspectief, geborgd in een gedragen en transparant uit te voeren meerjaren huisvestingsplan met een scope van 16 jaar. Dit plan geeft houvast aan hoe om te gaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs en opvang opdat er in de gemeente Gooise Meren een duurzame en gezonde onderwijs- en opvangomgeving kan worden voortgezet waarbij het maatschappelijk belang geborgd wordt.

Het IHP is opgesteld onder begeleiding van ICSadviseurs en in samenwerking met alle schoolbesturen voor het primair- voorgezet- en (voortgezet) speciaal onderwijs, opvangorganisaties en de gemeente Gooise Meren. De gemeente Gooise Meren en de schoolbesturen zijn gezamenlijk aan de slag gegaan om grip te krijgen op de onderwijshuisvesting voor de komende jaren. In meerdere werksessies is gewerkt aan het formuleren van een gezamenlijke visie, die richting geeft aan de thema's: duurzaam en gezond, verbreding, flexibiliteit, circulariteit, renovatie, inclusie en standaardisatie. Deze visie is door uw raad vastgesteld op woensdag 24 januari 2024.

Met de visie als basis zijn vervolgens de situatieschets per cluster (zie onderstaand), gezamenlijke ambities, oplossingsrichtingen en scenario's (inclusief de financiële vertaling) verder uitgewerkt in het IHP voor de periode 2024 t/m 2028, met een doorkijk naar 2038. In het IHP is voor elke schoollocatie een voorstel opgenomen voor de toekomstige huisvesting: instandhouden, renovatie of (ver)nieuwbouw.

Hierbij is gebruikgemaakt van de volgende clusters voor het primair onderwijs:

- Bussum, verdeeld in de wijken:
 - Spiegel en Centrum
 - Brediuskwartier
 - Zuidoost
- Naarden
- Muiden
- Muiderberg

Voor het speciaal en voortgezet onderwijs geldt de gehele gemeente als cluster, aangezien deze scholen een regionale functie hebben. Derhalve wordt voor oplossingsrichtingen verder gekeken dan op wijkniveau.

4. Concreet gevolg van dit besluit

Het vaststellen van het IHP biedt een helder beleidskader voor het realiseren van onderwijshuisvestingsvoorzieningen van goede kwaliteit, dat zoveel mogelijk aansluit bij de eisen en wensen van de huidige en toekomstige gebruikers. Het IHP dat voorligt, is een belangrijk instrument om dit doel te verwezenlijken en dus waar nodig adequate huisvesting voor de scholen in onze gemeente te realiseren.

5. Argumenten en onderbouwing

1.1 Het IHP biedt een belangrijk richtinggevend beleidskader voor het realiseren van onderwijshuisvesting in de gemeente Gooise Meren.

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om te voorzien in adequate huisvesting van scholen in het primair, voortgezet, en gespecialiseerd onderwijs. Om verwachtingen tussen gemeente en schoolbesturen goed af te stemmen en om de (financiële) gevolgen daarvan inzichtelijk te maken, stelt de gemeente Gooise Meren elke 4 jaar een IHP op. Een IHP biedt de gemeente en schoolbesturen een meerjarenperspectief dat inzichtelijk maakt welke investeringen er nodig zijn om passende onderwijshuisvesting te kunnen bieden. Door het vaststellen van het IHP wordt een toekomstbestendig perspectief geboden voor de scholen in Gooise Meren.

1.2 Het IHP is tot stand gekomen in samenspraak met de schoolbesturen.

Het voorliggende IHP is na een nauwgezet proces en in constructief overleg tussen de gemeente, de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties tot stand gekomen. Met de uitvoering van dit IHP worden op verschillende vlakken duidelijke keuzes gemaakt, waarmee ook de grootste knelpunten in de huisvesting kunnen worden opgelost. Daarmee zorgt de gemeente ervoor dat de schoolgebouwen van goede kwaliteit zijn, hetgeen gezien kan worden als een voorwaarde om goed onderwijs te kunnen bieden.

2.1 De financiële effecten van de uitvoering van het IHP moeten worden verwerkt in de programmabegroting 2025 e.v.

Uitvoering van het IHP vraagt om de nodige financiële investeringen. Deze investeringen dienen te worden opgenomen in het overzicht van voorgenomen investeringen in de programmabegroting. De structurele kapitaallasten die voortkomen uit de investeringen in de schoolgebouwen moeten ook worden opgenomen in de programmabegroting. Gezien de deels parallel lopende besluitvormingsprocessen, wordt de definitieve financiële vertaling na besluitvorming over het IHP in de begroting verwerkt. Vooruitlopend daarop zijn de cijfers uit het aan u voorgestelde IHP, om het juiste beeld te krijgen, volledigheidshalve wel al meegenomen in de Perspectiefnota 2025 die binnenkort door de raad behandeld wordt.

6. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 De hoeveelheid projecten in korte tijd vraagt om strakke sturing en risicomanagement

Gelet op de actuele onderhoudsstaat van de scholen in onze gemeente en een aantal urgente vraagstukken die daaruit voortvloeien, staan er in het IHP voor de komende jaren veel projecten in korte tijd op de planning. Bovendien vereisen sommige projecten een specifieke volgorde van uitvoering. Dit creëert aanzienlijke druk op de planning en de (ambtelijke) capaciteit. Dit levert risico's op in de uitvoering, waardoor het nog belangrijker is om op schema te blijven.

1.2 De uitvoering van het IHP vraagt om extra personele inzet in de gemeentelijke organisatie

Om als gemeente zowel beleidsmatig, als op uitvoeringsniveau onze rol naar behoren in te kunnen vullen is extra ambtelijke capaciteit voor onderwijshuisvesting noodzakelijk. Dat betekent dat de formatie van de afdeling M&O in 2024 met 1,0 fte moet worden vergroot van 0,89 naar 1,89 fte. In de financiële raming van de investeringen voor het IHP (voorbereidingskosten) is de uitbreiding van deze formatie gedekt.

7. Duurzaamheid

Het thema duurzaamheid komt terug bij verschillende onderdelen die zijn uitgewerkt in de door u vastgesteld visie. Met de uitvoering van het IHP willen we in samenwerking met de betreffende schoolbesturen verder invulling geven aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven op het gebied van verduurzaming. Op 24 januari 2024 zijn twee moties aangenomen, waarmee wordt opgeroepen om samen met schoolbesturen een maximale verduurzaming van de onderwijshuisvesting in Gooise Meren te realiseren en de raad over de voortgang daarvan periodiek te informeren. Hier zullen wij uitvoering aan geven.

8. Financiële onderbouwing

Op basis van de planning van het aan de raad voorgelegde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) blijven de kapitaallasten voor de periode 2024-2028 in totaal ongeveer € 1 mln. onder de raming in de begroting. Zoals al eerder bij de visie IHP aangegeven moet rekening worden gehouden met een gemiddelde toename (over een periode van 15 jaar) van de kapitaallasten van ongeveer € 775.000 structureel per jaar. Om de kapitaallasten gelijkmatig over de jaren te kunnen verdelen zullen we bij de komende Programmabegroting 2025 een voorstel doen voor het instellen van een bestemmingsreserve IHP.

9. Communicatie en participatie

Het IHP is tot stand gekomen in samenspraak met de scholen. Tijdens gezamenlijke sessies is gesproken over de verschillende scenario's en oplossingsrichtingen zoals in het IHP opgenomen. Op basis daarvan is het IHP verder uitgewerkt, waarop de scholen vervolgens nogmaals hebben kunnen reageren.

10. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

In dit IHP is een planning opgenomen voor de voorstelde projecten, waarbij het proces is opgedeeld in 3 fasen:

- Lopende projecten: voorbereiding of bouw is reeds gestart;
- Fase 1: start bouw tussen 2024 en 2027;
- Fase 2: start bouw vanaf 2028.

De nadere uitwerking van de voorgenomen projecten vindt de komende jaren plaats in het uitvoeringsplan, waarover de raad zal worden geïnformeerd.

Tevens zullen separate kredietvoorstellen aan de raad worden voorgelegd. Via de reguliere P&C cyclus wordt uw raad over de financiële ontwikkelingen adequaat op de hoogte gehouden.

Conform de door ons vastgestelde procesinrichting, wordt elke 4 jaar een geactualiseerd IHP opgesteld. Daarin worden de inzichten en ervaringen op basis van het daar aan voorafgaande IHP meegenomen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n):

1. Integraal Huisvestingsplan 2024-2028
2. Bijlageboek IHP Gooise Meren

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2024-2028' met zaaknummer 748360 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

1. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2024-2028 vast te stellen;
2. De financiële effecten te verwerken in de begroting 2025 e.v.;

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier,

De burgemeester,

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde